

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravištevno, na katero naj se blagovoljše pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Nekoliko o Slovencih na Koroškem.

Iz okolice celovške. [Izv. dop.]

II. *)

Najprvo je bila torej naloga vseh v glavnem mestu Koroške živečih Slovanov, brez razločka stanov in političnih mnenj, skupiti se v narodno čitalnico, jo zopet probuditi, jej podati novo, bolj in živahneje življenje in jej odmeriti razna pota v prej omenjeni prospeh. Druga naloga je, osnovati pevski zbor, ki bi podpiral in glavno sodeloval pri ovem delu. To vse se da izvesti.

Strogo politična vprašanja naj rešuje politično-slovensko društvo "Tvrdujava." O "Tvrdujavi" moramo žalibog tudi konstatirati, da je pričela spati in dobro počiva, odkar so jej nekateri gospodje od strani prilepili mali priznačaj "katoliškega" društva. V občem sicer ne zapazimo tudi v drugih političnih društvih po širokem Slovenskem — razen v Primorji — izredno marnega delovanja, kar nas skoro nekoliko tolaži. Mimo tega imamo v odboru "Tvrdujave" res moške, kateri, če bode potreba, gotovo izpolnijo svojo častno dolžnost.

Na deželi pa, kjer je res da "malo delavno delavnih močij in narodnih oživljateljev," naj se vsaj ovi skupijo in z združenjo močjo delajo v vzbujo milega nam naroda. Mnogo se je do sedaj tudi v tem oziru storilo, mnogo, da orjaško mnogo so ove male vrstice naših probuditeljev storile, da se narod zaveda, da se zboljša gmotno njegovo stanje, da zadobi neodvisnost od mej nami naseljenih Nemcev, nemških velikoposestnikov, od nemških voditeljev in oblastnikov raznih fabrik in fužin. Komu nij znano uspešno delovanje naših založnic in posojilnic v rožnej in ziljske dolini? To vse je velik napredek, ki ga z veseljem zaznamovati moramo.

Če še pomislimo, da vzlic nemškemu aparatu v ljudskih šolah ponemčevanje vendar ne ide tako od rok, kakor bi nekateri želeli, in da tem bolj višji krogi, kakor tudi učitelji — sami izprevidavajo, da bode treba po materinščini seči, če hoče ljudska šola svojo nalogo izpolniti, moramo zopet le reči, da se vendar le mnogo na bolje in ne na slabše obrača, da je sploh narodni jezik, narodna misel — če prav tu in tam še le v prvem kalu — precej globoko vsajen, in da ga nij moč brezobzirno izruvati. To nahajaš po junske, po celej rožnej, po spodnji ziljske in po kanalske dolini. Pri priliki tej bi hoteli gg. učitelje, ki mej slovenskim ljudstvom na narodnih šolah službujejo, opozoriti na večjo vadbo v na-

rodnem petji. Po petji, po pesni blaži se sice, navduševa zavest in širi narodni čut. Marsikdo, ki preje nij bil povsem zaveden, se je uže na ta način ohranil našemu deblu; in mimo tega ima ravno Slovenec vse, kar je prepotrebno dobremu pevcu, ki poje, da si "srce lajša in hladi." To bi bila naloga vaša, ki bivate mej ljudstvom, in nikdar bi vam ne bil mogel kaj očitati, temveč še hvalevredni bi morali v tem oziru postati.

Da dalje na Koroškem navzlic vsem neprimlikam in najbolj neugodnej legi vseh Slovencev — slovenska narodnost nij povsem, kot nikdar sprebujejena, zaspala, dokaz so nam velikanski tabori, katere je osnovala slovenska Koroška. Možje — čeravno le trojica, ali četvorica — ki so pri istih prilikah iz sosednjih nam pokrajin došli, so še sedaj v preživem spominu vsakemu prostemu poljedelcu, ki se je udeležil taborov in slišal pogumne in k srcu segajoče besede ovih iskrenih domorodcev.

Da Koroška nij zaspala, dokaz so nam zadnje volitve v državni zbor, pri katerih bi bili navzlic vsem neprimlikam in uže v za naprej stavljenim ozirom na dveh krajih sijajno zmagali, če bi se ne bila v zadnjem trenutku po izrednih sredstvih mogočnega nasprotnika cela stvar izpremenila. Manjšine, ki so za 6—7 glasov stale pod večino, so nam dokaz, da se narod zaveda. Videti hočemo, kako ide pri prihodnji volitvi.

Nam vzemite le neprijazno vlado, in zagotovljamo vsacemu, da pošljemo dva naša poslance na Dunaj, čeravno nam je volilni red povsem neugoden in nas v raznih občinah in okrajih skupi s čistimi Nemci. Sploh da živimo in se narodne čutimo lahko zagotovljamo ostale nam brate Slovence po drugih pokrajinah, po katerih — posebno na Kranjskem — mora vse ložje biti in je tudi ložje kaj uspešnega doseči, nego pri nas.

Končno ne moremo zamolčati malega očitjanja našim slovenskim bratom po ostalej Sloveniji in to tem bolj, ker menimo, da pospešimo stvar in izpodbudimo kako misel, ki hoče preustrojiti potrebne čine. Sedaj nas veže južna in Rudolfova železnica in vendar, akoravno se je ta pridobitek v pričetku tudi od narodnih strank mnogo poudarjal, nas nihče ne obišče. Tudi pri nas bi bili od narave prekrasni kraji, sposobni kakemu večjemu izletu, ki bi ga naši bratje napraviti mogli, in to, da se bolje izpoznavamo, da izpoznavajo naš narod, da izpoznavajo naše razmere, da izpodbudijo posameznega in narod k duševnej delavnosti na narodnem polji. Naj omenimo tu preromantično kanalsko dolino; ziljsko Bistrico, ki bi vsacemu Slovenca premnogo novega podala; rojstni kraj prerano umrlega Ant. Ja-

nežiča v št. jakobske župniji v Rožu; blatsko jezero s prekrasno okolico; Doberloves z okolico in Žitarcem; Verbo, Lipo, Porečje itd. in to vse v sredini slovenskih prebivalcev, v bližoti železnične proge. Koga bi dalje ne zanimali ostanki prešle naše slavne dobe, vojvodski prestol, Karnutograd; koga bi ne zanimali spomini naših tu umrlih mož, kakor so: Gutman, Japelj, Jarnik, Meginer, Andrejaš in drugi? Sprejem bi bil gotovo srčen, čeravno ne prebogato osnovljen in vspeh in nasledek velik. Da ste nas v tem oziru do sedaj nekoliko sami zanemarjali, je žalibog resnica, katero projeviti si denes predrznemo. Prilike se mnogotere ponudijo v teku časa, da bi koroški narodnjaki osnovali kako svečanost, kak spomin, da bi si bili svesti tudi udeležbe naših bratov; tako n. pr. bi bilo gotovo za ves narod častilno, ko bi se vsaj enkrat in to v imenu hvaležnega naroda spominska plošča vzdala v rojstno hišo našega velezaslužnega jezikoslovca Ant. Janežiča, ko bi se v to svrho svečanost osnovala, katere bi se prosvetljeni Slovenci ostalih pokrajin tudi udeležili, ko bi se s tem združila ljudska zabava itd. Na ovi način se narod krepi, se razvija zavest, narodno mišljenje in probuja! Primate se ove misli, če se vam zazdeva dobra, če ne ovrzite jo in stavite drugo; na vsak način nas pa morate sem ter tja pohoditi, da pomagata z nami dospeti svrhu določeno. To posebno polagamo na srce Tebi "Sokole", ki si uže mnogo lepega in na polji narodnega razvitka uspešnega prouzročil, to povdarjamo izvrstnim pevskim močem na slovenskem Štajerju, na Goriški in Kranjskem, to povdarjamo tudi posameznim, ki ne čepé vedno za pečjo temuž si ozirajo tu in tam naravo in obiskujejo radostno brate svoje.

Mnogo bi nam bilo še pristaviti glede narodno izobraženega naraščaja, katerega sicer imamo, ali ne doma, temveč po dovršenih študijah večinom po sosednjih kronavinah naseljenega. Kadar se vrnejo in doide tudi sedanja mladina do svrhe, bode gotovo nekoliko dopolnilo se število delujočih mož. Ravno tako bi tudi lahko razložili, kako da se Slovenec za Slovence naseljuje v mestu kako se v pričetku narodno giblje, kako se potem z Nemkinjo združi, mnenje predrugači, svoje otroke kot Nemce odgojeva in konečno Slovenca v stari hram zapre, kjer se mu na žalost in tugo plakajoče majke Slave v venljivi in umrajoči prah in pepel spremeni — a za denes dovolj. Tebi pa rod slovenskega debla na slovenske Koroške zakliknemo z besedami prerano umrlega dr. Tomana, ki te je mnogokrat obiskal in s teboj občeval:

Kvišku bratje, duše mile!

S slovom, z djanjem vsi za dom!

*) Glej štev. 136.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. junija.

Stara "Presse" poroča, da bode naš cesar šel v Chomutov na Češko ruskega carja pozdravit, ko se bode ta vračal iz Emsa v Varšavo. Rečeni list pomembno daje slučaju, da ruski car skozi Avstrijo potuje domov.

O vojnem proračunu govori "P. L." in pravi, da naj vzajemno ministerstvo uže sedaj vé, da Ogrji v delegacijah ne bodo glasovali za nobeno vzvišnje proračuna. Če bode torej treba velicij svot za kanone, naj se poskuša le drugod prihraniti.

Imenovanje korarja Haisa za škofa v Kraljevem Gradcu na Češkem je Čehe zadovoljilo, posebno ker se je od strani ustavovercev in gospodoželjnih duhovnov močno rovalo proti njemu. "Politik" prinaša o tem cel članek in pravi, da je to imenovanje čin, ki množi število dejanj, katera se godé brez volje vladne.

V Translejtaniji se pripravljajo na Ogorskem in na Hrvatskem na volilno borbo. V Pešti bo volitev 1. julija.

Vnanje države.

Nadvojvoda Albrecht je prišel v nedeljo za dva dni v Ems.

Angleškemu "Standartu" se iz Pariza tudi poroča, da je zveza treh cesarjev razdrta, ker je Rusija odstopila. Nemčija sedaj išče prijateljstva pri Švedih.

Amerikanci so praznovali v Bostonu 18. junija stoletni spomin bitve pri Burkerschiku, katera jim je svobodo prinesla. Govorilo je več generalov in državnikov slavnostne govore.

Dopisi.

Iz Ljubljane 17. jun. [Izv. dop.] (Presednik, kakor bi ne smel biti.) Nekateri ljudje so kaj posebnega. Niti Adam in Eva, niti Devkalion in Pýrrha so bili njih prvi starši. Tudi o darvinizmu nečejo nič slišati. Prišli so kar tako na zemljo, menda z neba kot posebno pleme ali kak "Güttergeschlecht", ter z drugimi ljudmi nič enacega nima. Ako nevaren Adamov sin kak pogled ali dobro besedo od teh psevdobogov dobi, mora tako vesel bit', kakor da bi veliko srečko "Türkenlosov" zadel.

Eden tacega plemena je tudi svetovalec tukajšnje deželne sodnije in predsednik porotne obravnave zoper ponarejevalca bankovcev Pehanija in Maznika, ki se te dni vrši, znani birokrat g. Čuber ali Zhuber pl. Okrog. Vsak se tega lahko prepriča poslušavši omenjeno obravnavo in videči obnašanja predsednika proti obema zatožencema. Pehanija, 35 let starega, nekaj omikanega človeka, katerega izvedenci, prav inteligentno glavo imenujejo, predsednik Čuber pl. Okrog vedno "tika", Maznika kacih 40 let starega, oženjenega moža z veliko brado pa denes tika jutri "vika". Akoravno sta ta dva zatoženca, vendar nista obsojenca in mora vendar ozir jemati na njih starost in oliko in na formo občejanja z ljudmi. Nikjer se menda kaj tacega ne godi, kakor pri nas. Vsi drugi pri obravnavi navzoči gospodje oba zatoženca vičejo, samo predsednik ima menda nek: "jus tikanja". Omeniti moramo nek primerljaj, kateri dobro znači omenjenega predsednika. Nij dolgo, kar je bila tu obravnavo, pri kateri je bilo več kmetov, mej temi tudi dva, katera imata pred

svojim imenom "pl.". Vse druge kmete brez razločka starosti je Čuber pl. Okrog tikal, samo zadnja dva je vikal. To mi je pravil eden zaslišanih kmetov. Smešno. "Es muss auch solche Künze geben". Razen tega pa vodi Čuber pl. Okrog omenjeno obravnavo, pri kateri sem poslušalec bil v tako horendnej slovenščini, kakor da bi si jo bil isto v šoli svoje kuharice prisvojil. — Prejšnje porotne obravnave je vodil višje sodnije svetovalec g. Tomšič izborni, objektivno in vseskozi v pravilnej slovenščini in tako prijaznim glasom, da mora vsak zatoženeč v njega zaupanje dobiti. (Drug poslušalec nam je pravil, da je g. Zhuber pred porotniki obsojenemu to le čobodro govoril: "To t' jest povem, de ta urtel v treh dnech v gvavt stop' in ti maš cajt svoje švarenge naprej prnest." Ur.)

Od sv. Križa pri Ljutomeru 18. junija [Izvirni dop.] (Priviligirana nemščina in zatirana slovenščina.) Čital sem v "Slov. Narodu", kako hoče deželni šolski svet v Ljutomerskej šoli nemščino pospeševati in celo nemško meščansko šolo ustanoviti. S tem se hoče baje ljutomerskim nemškutarjem, po katerih teče sicer čisto slovenska kri, prikupiti. — Tudi se sliši, da stopi meščanska šola namesto sedanje 1 realke. Vprašam pa: zakaj se snuje nemška meščanska šola? Mar je sedanja 1 realka čisto nemška? Mar se v njej ne gojita oba jezika? Nadalje se pita: Je-li se sme sedanja realka, ki bi prav za prav po ustanoviteljevi volji morala obrtniška šola biti, kar naravnost v nemško meščansko šolo spreobrniti? Ali deželnemu šolskemu svetu nij znana ustanoviteljeva volja v oporoki? Ali niste čitali v oporoki dr. Gottweisa od l. 1848, v kateri odločno pravi, da se mora v slovenskem in nemškem jeziku podučevati? Ustanovo od 8000 do 10.000 gld. bi hotel deželni šolski svet porabiti, po volji ustanoviteljeve se pa neče ravnati. Dan za dnevom se očitneje kaže, da se dandenes ne ozira na naravne zakone, ni na postave, ni na pedagogiko, kadar hoče nemščino privilegovati in slovenščino zatirati.

V bližnjem po večjem nemškutarskej Radgoni sta krajni in okrajni šolski svet sklenila, da naj se na ondotnih nemških mestnih šolah uči [tudi slovenščina kot učni predmet. Iz dejanske potrebe so prišli nemški Radgončani, ki s Slovenci vedno občevati morajo, do tega prepričanja, da bi znanje slovenščine njihovim otrokom koristilo. — Omenjeni sklep o poduku v slovenščini na Radgonskih šolah predložil se je deželnemu svetu v potrjenje. Nihče nij dvomil, da bi dež. šolski svet tega privolil ne bil. — A vendar se je to zgodilo. — Štajerski deželni šolski svet — vsaj tako se mi je pravilo — nij privolil, da bi na nemškejši šoli ob slovenski meji bila slovenščina obligaten predmet! — Celo nemške Radgončane je baje to jako razkačilo in reklo se mi je, da oni ne odnehajo od te svoje terjatve, da hočejo, da se njih otroci slovenščine učé. — Ali hoče kdo še več dokazov, da vlada naš jezik res "spoštuje"!

Iz Gradca 18. junija [Izv. dop.] Tukajšnje deželno šolsko ogledništvo je 10. t. m. poklicalo znanega in izvrstnega učitelja na Mariborskej vadnici, g. Ivana Miklo-

šiča, za nekaj dnij v Gradec, da na kratko slovenskim učiteljskim pripravnikom razloži kako se da in more uspešno v "slovenskih ljudskih šolah po anal. synthet." metodi podučevati. Njegovo predavanje je nam pokazalo, kako lahko in priprosto se da v slovenščini po tej metodi podučevati. Njegovi navodi za to metodo so izvrstni in za slovenske ljudske šole jako pripravi. V veliki prid bi našim šolam bilo, ako bi gosp. Miklošič svoj, po tej metodi za slovenske šole uže izdelani abecednik z navodi vred izdal, ter tako vsakemu slovenskemu učitelju priložnost ponudil z manjim trudom, a z večjim uspehom podučevati. Prepričan sem, da mu bodo vsi slovenski učitelji za njegov trud in delo jako hvaležni.

Iz Komende 17. jun. [Izv. dop.]

Da se najdomačije ptice, vrabec, šinkovec itd., tako tudi manje gozdne ptice, divji vrabec, kos, brinjevka, kobilar (Specht) itd., dake sploh koristne ptice, v naših krajih leto za letom redkejša nahajajo, no, da so nekatere tako redke kakor "bela vrana", da se uže njih ime pozabljuje, tega nas uči vsakdanja skušnja. Ravno tako razvidno je, da nasprotni zavod, gavranov, skobcev, srak etc. nij manjši ako ne večji od nekdanj. — Uzroki temu so dvojni. Taki n. pr. zima, huda ura etc., ki jih ne moremo odpraviti; drugi pak, katerih je naša dolžnost iznebiti se.

Pri nas je ptičje policijstvo sploh v žalostnem stanu, tega se more, žalibože, vsak osvedočiti, kogar ta stvar zanima. Piscec tega pa hoče iz lastne skušnje le na dvoje opozoriti. — Zaredilo se je v zadnem času jeveric toliko, kakor jih ne pomnim iz tistega časa, ko smo jih pasijonirano zasledovali. Ako se le površno opazuje, prepričati se je lahko, da ima jeverica na ptičja jajčka velik "gusto"; toda gnezdu ptice roparice se ne drzne bližati, ko le izpregleda, s kom bi bilo posla, za srditi vrisk obletujoče jo pohlevne male ptičice pak se niti ne zmeni ne. — Druga žalostna prikazen pa je, da otroci pa tudi odrasteni iz barbarskega veselja ali bedarije, kakor da bi bila ta ptica škodljiva, plenijo po gnezdnih koristnih ptic.

Čegava dolžnost bi bila na to paziti, uže sam vé; da bi se lubadar po tem postopanju tudi uničeval, nij treba praviti: nepristranska misel pa menda je, da bi vsak sam sebi in bližnjemu s tem mnogo več pomagal, nego široko se ustiti in prazno besedovati ali pa celo glasovito agitirati, kadar je prepovedano, da ga ne "sme nič srbeti. — Prijazno prošnjo pa do vas, predragi učitelji, da bi zopet in zopet poudarjali ne le malim, tudi odraslim o navedeni stvari; "kako divje za uho brez ptičice, kako prazno za oko brez mladice". Varujmo ptiče!

Domače stvari.

— (Ljubljanski tiskarji) imajo 50 letno slavnost na čast g. Matije Kaderžaveka v vrtnej dvorani "pri zlatej zvezdi" dne 27. junija 1875. Začetek ob 6. uri zvečer. Program je: 1. "Gutenbergova popotnica" za to slavnost sestavil g. Schincl. 2. "Pevski pozdrav", moški zbor. 3. Proslav, govori gospodična N. Erbežnik. 4. Slavnostna ouvertura. — Flotow. 5. Slavnostni govor. 6. "Zakletev viharja", moški zbor. 7. "Bei uns z'

Haus", valčik. — Strauss. 8. "Zvezdi", moški zbor z mrmranjem in bariton-solo, g. A. Pucihar. 9. Kavatina iz opere "una notte di Festa". — Villanis. 10. "Moj dom", moški zbor. 11. "Auf den Fluren", polka mazurka. — Farbach. 12. "Devi" četverspev. 13. "Erast und Heiter", veliki potpourri. — Kaschte. 14. "Pevska popotnica", šaljivi moški zbor. 15. Kadrilja iz opere "Angot". — Lecocq. 16. "V boj", veliki moški zbor hrvatski. 17. "Feuerfest", polka. — Strauss. Pevski zbor dramatičnega društva je svojo pomoč dodeliti blagovolil. Godba c. k. 46. polka pešcev Sachsen-Meiningen svira.

— (Dramatična šola.) Še enkrat naznanjamo, da se oglašila za pristop v dramatično šolo sprejemajo še do konca t. meseca v pisarnici dram. društva v čitalnici od 2—4. ure po pólú dne v nedeljo in torek (praznik) pa od 11—12. ure zjutraj.

— (Izlet v postojnsko jamo.) V nedeljo 27. t. m. gre poseben zabavni vlak v Postojno iz Ljubljane za ogledalce postojnske jame, kakor javlja program na zadnji strani lista.

— (Zdravstveno stanje ljubljanskega mesta.) Lep dokaz o nezdravotnem stanju mesta Ljubljane podaje dr. Jäger v svojem statističnem pregledu ker v Londonu od 1000 ljudi umrje 24, v Berlinu 32, v Peterburgu 41, na Dunaji 47, toda v Ljubljani celo 49! Poglavitni vzrok, da v našem mestu ljudje tako mrjé, iskati je v nesrečnem stavbenem sistemu, ker se vsi kanali, zahodi, gnojnice in odlivi iz fabrik iztekajo v Ljubljano.

— (Zopet je povozil) nek izvošček včeraj zjutraj v Krakovem, ta krat k sreči ne človeka ali lepega psa.

— (Iz Ptuj) se nam poroča. V narodni čitalnici ptujske bode dné 29. t. m. "velika beseda" z naslednim programom: 1. Petje: Ipavčeva "Kdo je mar?" vodi g. prof. Glažar. 2. Deklamacija: "Neiztroheno srce" Preširnova, govori gospodična M. Mašeljnova. 3. "Ravnipot najboljši pot", vesela igra v enem dejanji. 4. Igra na citre: potpourri iz opere "la traviata", g. Mihelak. 5. "Slovenija oživiljena" dramatičen prizor, zložil F. Bilec. 6. "Muteč", vesela igra v enem dejanji. 7. Quodlibet iz slov. pesmic tercet na citre, gosli in glasovir, vodi g. prof. Glažar. Po besedi ples. Začetek točno ob 8 zvečer. Pričakuje se tudi več vnanjih odličnih gostov.

— (Iz Podnarta) se nam piše: Po izreku tukajšnjega cestnega odbornika J. J. je bilo za oddelek Kropa za letošnje leto odmerjeno za cestna dela znesek 1100 gld. Porabilo pa se je na tej cesti še le komaj 30—40 gld. Preteklo je uže letošnjega leta polovica. Vprašamo vas g. načelnik: Ali res mislite, da se pustimo splašiti in da mi verjamemo, da bode delo za Jarjevčevem travnikom proti Podnartu res 500 gld. veljalo, kakor je vaš poslani inženér cenil? Mi imamo človeka, kateri je pripravljen to delo izvršiti za 30 gld., ako se mu tlaka in orodje prosto dovoli. Odškodovanje travnika te ceste bi stalo k večjemu kakih 10 gld. Če slednji prevzame popraviljanja vsega kosa ceste, bi stalo vse delo oziroma stroški celih 70 gld. Dovožna cesta k kolodvoru v Podnartu je pa gotovo tako zaspala kot mrtvašnica na Bledskem pokopališču. Ali imate misel nas kakor mačeha obdarovati?

Razne vesti.

* (Strašen požar.) Mesto Moršansk na Ruskem je 25. maja t. l. do tal pogorelo. Vpepeljenih je 1061 hiš, in kar je najžalostnejše, 140 ljudi, večinom stari in otroci so našli smrt v plamenu. Vsa škoda se ceni na 5 milijonov rubljev. Sploh je, kakor vsako poletje, tudi letos po Rusiji strašno mnogo požarov.

* (Ruske železnice.) V "žurnal ministarstva putei soobščeniya" beremo, da se je leta 1874 v Rusiji zidalo 1.755 verst ter da je s 1. januarjem 1875 po vsej Rusiji bilo 17.422 verst (blizu 2500 avstr. milj) železnice. Leta 1874 so se zlasti tri važne črte izdelale, namreč: moršanska-sezirska do Orenburga, katera veže vzhodnje kraje Rusije z baltijskim morjem; landvarovo-rumenska železnica iz sredine Malorusije k libarskemu portu in lozovo-sevastopolska železnica, katera je za tovore južne Rusije odkrila novi črnomorski port — Sevastopol.

Poslano.

Kdo bi bil mislil, da, če človek ob 1. uri po pólú dne iz ljubljanskega kolodvora domov gré, v smrtni nevarnosti plava, in da si ima za posebno srečo šteti, če ga mimo glave brenčeča krogla ne podere. Neverjetno je slišati, pa je vendar istina.

Včeraj ob 1. uri po pólú dne sem šel na kolodvor sprejeti bolnega, iz Trsta pričakovanega brata, in ker nij prišel, vrnil sem se po bližnici črez živinski trg proti domu. Ko stopim iz ceste na bližnico, ki prereže omenjeni živinski trg, zaslišim nekoliko pedi nad menoj dobro znano mi brenčenje, padajoče oslablene krogle (Spitzkugel). Instinktivno sem z glavo nekoliko počepnel, kar bi mi pa bilo jako malo pomagalo, če bi bil kaci 20 korakov bolj zadaj. Krogla mi je šla črez glavo, ter vdarila, nijsem mogel zapaziti, ali v travo, ali v njivo preko ceste. Pred menoj sta šla mož in mlado dekle iz Kravje doline, oba sta ostala, ker sta tudi ona dva brenčeča krogla natanko slišala.

Krogla je prišla od mestnega strelišča, to sem po direkciji leteče krogle se natanko prepričal; je li bila nesreča ali nerodnost strelca, da se mu je puška proti severu sprožila.

Bil sem 8 let vojak in častnik, takrat je bil moj poklic, neprestrašeno krogli naproti iti, in ko bi bil od nje zadeti padel, bi bila le čast za mene, a zdaj sem prav miren državljan in ne čutim nikakoršnega poželjenja več, od krogle zadet pasti, in če bi bila tudi ljubljanskih strelcev, zatorej priporočam, naj se malo bolj previdno z nevarnim orožjem ravna.

K. D.

V Ljubljani 21. junija 1875.

Zahvala.

Podpisani krajni šolski svet je vpisal našo šolo v društvo "Narodna šola." Blizu pred 14 dnevi je poslal letnino (5 gold.), in kmalu potem je dobila naša šola: pisank, pisal, tablic, svinčnikov, držal, peres, liter in kilogram s posameznimi deli in tremi knjižicami navoda k metrični meri impozantne vrednosti 15 gld.

Za to izredno obdarjenje naše šole izreka dotičnemu odboru najtoplejo zahvalo
Krajni šolski svet.

V Starem trgu 20. junija 1875.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-

bavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato tlo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičo in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicíne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicíne na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno korisna je pri dritti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v acalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pranih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicíne na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v "Berliner Klinische Wochenschrift" od 8. aprila 1872 to le: "Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana "Revalenta Arabica" (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaštih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. n 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu n v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Šahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbuku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenzu Ludvig Müller, v Mariboru M. Moriš, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černdolcu pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajski hiša na vse kraje po poštah askanizac ali povzetjih.

Več sto centov suhega

bukovega oglja

najboljše vrste, na debelo ali na drobno, se prodava

drvarskeji zalogi

na prejšnjem Pakovem tesarskem prostoru v trnovskem predmestji.

hišna št. 18 b.

(216—3)

poseben izlet

z prav izredno znižanimi voznimi cenami

iz
Ljubljane v Postojno
k obisku svetoznane

postojnske jame,

ki bode ta dan baš tako krasno z 10.000 lučicami razsvetljena, kakor o binkošti, ter se bodo posebno glavni predmeti, kakor n. pr.: zagrinjalo, gora Kalvarija itd. v električne svetlobi videli.

V postojnske jame bode svirala kompletna in izvrstna godba ljubljanske požarne straže, ki spremi tja dunajski in ljubljanski zabavni vlak.

Velikanska godbena slavnost s plesom.

Iz Trsta se odpelje poseben vlak nedeljo 27. junija ob 1. uri 55 minut po polu dne in nazaj iz Postojne tudi poseben vlak ob 8¹/₂ uri zvečer.

Vožne cene tja in nazaj so: vstop v postojnsko jamo z godbeno slavnostjo vred za II. razred **gld. 3.80** in za III. razred **gld. 2.50**.

Vožni listki se izdajajo od 26. junija zjutraj do odhoda vlaka pri osebni kasi c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani

S posebnim spoštovanjem

(221—1)

G. Schroekl-ova

I. dunajska pisarna za potovanja.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajski cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda

in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodisno, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izbrano sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepotečjem in lepotečnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvrstno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmisljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajoč se pošto proti poštnemu povzetju. (132—39)

Loterijske srečke.

V Trstu 19. junija: 24. 59. 17. 60. 23.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Dunajska borza 21. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	05	
1860 drž. posojilo	112	—	
Akcijske narodne banke	961	—	
Kreditne akcije	220	50	
London	111	45	
Napol.	8	89	
C. k. cekini	5	25	
Srebro	101	65	

Trst.
20. junija:
Kropka: Fischer iz Dunaja. — Berg iz Trsta.
Arnoldichs iz Dunaja. — Kirber iz Gradca. — Withe iz Dunaja.
Pri štonu: Kaufman iz Dunaja. — Janovic iz Trsta. — Kan iz Dunaja. — Kofit iz Trebnja.
Zellinger iz Trsta. — Krum iz Dunaja. — Winzger iz Kamnika. — Knol iz Dunaja. — Arth iz Gradca.
Lensky iz Dunaja.
Pri Mateti: Heldenig iz Dunaja. — Smola iz Nov. mesta. — Grog iz Dunaja. — Pfeifer iz Gor. renjskega. — Fried iz Dunaja. — Urhancic iz Tuma. — Ehrenreich iz Ponovica. — Bleilz iz Dunaja. — Jelovešek iz Ljubljane. — Mayer iz Trsta. — Uthman iz Dunaja. — Matjosec iz Strazica. — Tanszig iz Dunaja. — Kankovsky iz Celja. — Scherz iz Dunaja.
Pri Zamorot: Hrašnik iz Dunaja. — Perz iz Zaloga. — Filipic iz Zagreba. — Novak iz Kranja. — Rozman iz Laškega trga.
Pri avstrijskem cesarju: Zvirček iz Linca.

Podučiteljska služba
na narodni šoli v Gorjem gradu z dobroti IV. razreda in prostim stanovanjem se razpisuje.
Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje dokumentirane prošnje do konca meseca julija t. l. vpošlati krajemu šolskemu svetovalstvu v Gorjem gradu.
Okrajni šolski svet Gorjegradskega, 10. junija 1875. (217—2)
Predsednik: Haas L. r.

Naznanilo.

Ivan Šega da svojo gostilnico z ledenico, kegjiščem in kos vrtoom vred za več let v najem ali na račun od bokala točiti. (222—1)

Tudi svojo štacuno mešanega blaga, ker je kot znano v Sodražici vsak četrtek tržen dan, torej zmirom veliko ljudi; hiša je prav pri cesti na prijetnem prostoru. Kateremu je po godu, naj se ogasi pri gosp. Ivanu Šegi v Sodražici, h. št. 89.

Skladišče dunajske tiskarske tovarne katuna.

Dovoljujemo si sledeči najcenejši tovarniški cenik za sezono 1875 uljudno predložiti. Svoje izdelke razločujemo v dve vrste, ter smo porok za dobroto robe in zagotavljam, da se vsako naročilo tako točno izvrši, kakor bi si naročnik sam izbral. Na zahtevanje pošljemo na ogled obširni cenik. Priporočevaje najtopleje naše podvzetje, ostajamo in se znamenjamo s odličnim spoštovanjem

vodstvo prodajalnice.

(51—15)

Cenik.

Vatli, roba.	I. četrt.	II. četrt.	Roba na kose od 30 + 50 ali 54 vatlov.	I. četrt.	II. četrt.
Vlastni izdelek v perkalinu in platna za srajce, vatel po gold.	—25	—20	3/4 30 vatlovega platna od prediva, kos po gold.	8.—	7.—
Kosmonoški izdelki v perkalinu, kretonu in platnu za srajce, vatel po gold.	—30	—25	3/4 30vatlov. pranega platna od creasa, kos po gold.	8.—	7.—
Neunkirchenski izdelki batista in jaconeta, vatel po gold.	—30	—25	3/4 30vatlov. pranega platna od creasa, kos po gold.	10.—	9.—
Francozki izdelki jaconeta in mouselina, vatel po gold.	—40	—35	3/4 50vatlovega nizozemskega platna, kos po gold.	12.—	11.—
Girofié-Girofia, najnovejša roba za plesno in letno obleko, vatel po gold.	—45	—40	3/4 50vatlovega belfaškega platna, kos po gold.	16.—	15.—
Turški creton za spalne haljine najnovejšega kroja in vrste, vatel po gold.	—30	—	3/4 50vatlov. irskega platna, kos po gold.	25.—	20.—
Percail za meblje vsake barve in dessin, vatel po gold.	—35	—30	3/4 rumburškega platna (samo May in Holfeld) 6 vrst, gld. 30—40—50—60—70 kos po 24 vatlov.		
Izbran francoski brilantin, vatel po gold.	—35	—30	Roba na tucate.		
Beli in gladki brilantin, vatel po gold.	—35	—30	Žepni robci za deca z slikami ali pisanimi okraji, tucat po gold.	1.—	85.—
Belo in ogledno tkanje za živetke, vatel po gold.	—30	—25	Žepni robci za dekleta z pisanimi okraji ali obrobljeni, tucat po gold.	1. 5	95.—
Kosmonoška koža za damsko in otroško obleko, vatel po gold.	—45	—40	Žepni robci za gospode, od batista ali jaconeta z pisanimi okraji, tucat po gold.	1.60	1.30
Angleška platnena roba za domačo obleko, vatel po gold.	—30	—	Žepni robci za gospode, z pisanimi okraji ali obrobljeni, tucat po gold.	3.—	2.50
Beli chiffon, chirting in domače platno, vatel po gold.	—25	—20	Rumburški platneni robci, tucat po gold.	3.—	2.—
Chiffon ali percail za srajce, vatel po gold.	—35	—30	Irski platneni robci, 5 vrst, gold. 4, 5, 6, 7, 8 tucat.		
Beli damastni gradl in beli ali rumeni nanking, vatel po gold.	—30	—25	Vlastni izdelki, robci od katuna za glavo, tucat po gold.	2.50	2.—
Brisače ročne od jaguarda ali damasta, vatel po gold.	—30	—25	Kosmonoški izdelki od katuna ali batista robci za glavo, tucat po gold.	3.80	3.20
Črni orlean, vatel po gold.	—50	—40	Foulard robci za glavo, tucat po gold.	3.50	3.—
Črni luster, vatel po gold.	—70	—60	Kosmonoški foulard žepni robci za gospode, tucat po gold.	4.—	3.—
Črni svileni lustrin, vatel po gold.	1.20	1.—	Vlastni izdelek, žepni robci za gospode, tucat po gold.	3.—	2.50
3/4 angl. rips za obleko ali dolmane, vatel po gold.	1.60	1.30	Platnene servijete od jaguarda, tucat po gold.	4.—	3.—
Roba za obleko, gladkih ali koženih barv, vatel po gold.	—40	—30	Platnene servijete od damasta, tucat po gold.	6.—	5.—
Posamezni predmeti robe.			Platnene brisače ročne od jaguarda, tucat po gold.	5.—	4.—
Rumburške platnene rjuhe brez šiva, 2 1/4 vatlov široke, 3 vatie dolge, kos po gold.	4.—	3.—	Platnene brisače ročne od damasta, tucat po gold.	7.—	6.—
Barvani mizni prtji h kavi raznobarvani, kos po gold.	—80	—	Servijete za desert, bele ali pisane, v damastu, tucat po gold.	3.50	2.50
1 pokrivač od piqueta za deca, bele ali pisane barve, kos po gold.	1.30	1.10	Turške hagabug ročne brisače, tucat po gold.	4.—	3.—
Ena garnitura pokrivač za postelje in piqueta barvanega, 2 kosa po gold.	6.—	5.—			
Mizni prtji od platnenega damasta.					
3/4 10/4 21/4 18/4					
gold. 3, 3.50, 4.50, 6.50					
Čisto lanene					
Garniture, bele ali barvane v jaguardu,	za 6 osob,	12 osob,	18 osob,	24 osob,	
	gl. 5,	gl. 10,	gl. 15,	gl. 20.	
Garniture, bele ali pisane v damastu,	za 6 osob,	12 osob,	18 osob,	24 osob,	
	gl. 6,	gl. 12,	gl. 18,	gl. 24.	

Pošilja se proti povzetju, zaboji se plačajo, ter prosimo, da se na firmo in številko dobro pazi, da neprevarijo dugi nepovoljeni in krivični prodajalci.

Skladišče dunajske tiskarske tovarne katuna,

mesto, Ruprechtsplatz, št. 3, le št. 3,

zadaj za Ruprechtovo cerkvijo, naproti vходу v zakristijo.

Lastnina in usk „Národne tiskarne“.